Міністерство освіти і науки України Одеський національний політехнічний університет Інститут комп'ютерних систем Кафедра інформаційних систем

Лабораторна робота №8 з дисципліни «Операційні Системи»

Тема: «Керування процесами-транзакціями в базах даних. Частина 1»

Виконав:

студент групи AI-204

Плаксивий Д.В.

Перевірив:

Блажко О. А.

Мета роботи: дослідити поведінку процесів-транзакцій в базах даних та засоби керуванням ними через механізм блокування з використанням сучасних систем керування базами даних.

Завдання до виконання:

Завдання 1 Проектування транзакцій

5		T1= R[D] R[B] W[D] C1 T2= R[A] W[A] C2 T3= W[A] R[B] W[A] C3
---	--	--

1.1 Створив історії квазіпаралельного виконання транзакцій для протоколу 1-го ступеня блокування з описом таблиці блокування транзакцій.

 $H_{T_1T_2T_3} = X2[A], W2[A], R2[A], X3[A] - Wait, U1, C1, X3[A], W3[A], R2[B], R3[B], U2, C2, X3[D], W3[D], R2[B], U3, C3$

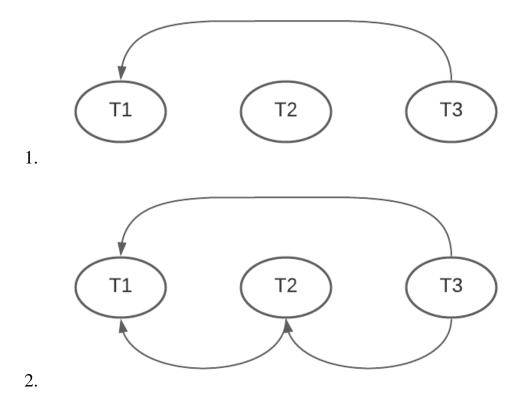
Змінна	Перелік	Перелік
ЭМІППа	блокувань	запитів
	+	X2
	-	X3
Α	+	U1
	+	X3
	+	U2
В	+	U2
	+	Х3
С	+	U3

1.2 Повторив попереднє завдання з використанням протоколу 2-го ступеня блокування.

 $H_{T_1T_2T_3} = X2[A], W2[A], S2[A], R2[A], X3[A] - Wait, U1, C1, X3[A] - Wait, S2[B], R2[B], S3[B], R3[B], U2, C2, X3[D] - Wait, S2[B], R2[B], U3, C3$

2	Перелік	Перелік
Змінна	блокувань	запитів
	+	X2
	+	S2
	-	X3
_	+	U1
Α	+	S2
	-	S3
	+	U2
	+	X3
	+	S2
В	-	S3
	+	U2
	+	Х3
С	+	S2
	+	U3

1.2 Для створених історій у 1-му та 2-му пунктів завдань визначив наявність тупика транзакції, створивши граф очікування транзакцій.

Завдання 2 Налаштування бази даних

5	2	Create table person (p_id integer, name char(20), bd date);	Insert into person values (1, 'Ivanov', '01/04/2000');
---	---	---	--

1.1 Встановив з'єднання з моєю базою даних.

```
plaksivij_danilo@vpsj3leQ:~ - - X

login as: plaksivij_danilo
plaksivij_danilo@91.219.60.189's password:

Last login: Sun Apr 25 14:44:48 2021 from 64-70-42-31-customer.ukrsat.mk.ua
[plaksivij_danilo@vpsj3IeQ ~]$ psql
psql (9.5.25)

Type "help" for help.

plaksivij_danilo=> |
```

1.2 У відповідності із варіантом з таблиці 1 створив реляційну таблицю в базі даних.

```
plaksivij_danilo=> CREATE TABLE person
plaksivij_danilo-> (p_id integer, name char(20),
plaksivij_danilo(> bd date);
CREATE TABLE
plaksivij_danilo=>
```

1.3 У відповідності із варіантом з таблиці 1 додав рядок в реляційну таблицю, створену у попередньому пункті завдання.

1.4 Створив ще одну операцію внесення рядка в таблицю, який буде відрізнятися значеннями всіх змінних від прикладу з варіанту.

Завдання 3. Керування квазіпаралельним виконанням транзакцій з використанням команд блокування

- 1 Створив дві транзакції, кожна з яких повинна включати такі операції:
- операція читання першого рядку таблиці;

- операція зміни однієї із змінних таблиці в першому рядку;
- повторна операція читання першого рядку таблиці;
- операція фіксації всіх змін.
- 2 При створенні транзакцій включив відповідні операції блокування для протоколу 1-го ступеня блокування.
- 3 У двох терміналах виконав операції транзакцій при їх квазіпаралельному режимі роботи за умови, що одна з транзакція стартує першою.

```
1.

plaksivij_danilo@vpsj3leQ:~

plaksivij_
| login as: plaksivij_danilo
| plaksivij_danilo891.219.60.189's password:
| Last login: Sun Apr 25 16:40:44 2021 from 64-70-42-31-customer.ukrsat.mk.ua
| [plaksivij_danilo8vpsj3IeQ ~]$ psql
| psql (9.5.25)
| Type "help" for help.
                                                                                                                                                                                                                                      | Digin as: plaksivij danilo | plaksivij danilo | plaksivij danilo@91.219.60.189's password:
| Last login: Sun Apr 25 16:36:06 2021 from 64-70-42-31-customer.ukrsat.mk.ua | [plaksivij danilo@vpsj3IeQ ~]$ psql psql (9.5.25) | Type "help" for help.
plaksivij_danilo=> START TRANSACTION;
START TRANSACTION
plaksivij_danilo=> SELECT * FROM person
plaksivij_danilo-> WHERE p_id = 1;
                                                                                                                                                                                                                                          plaksivij_danilo=> START TRANSACTION;
START TRANSACTION
plaksivij_danilo=> SELECT * FROM person WHERE p_id = 1;
                                                                                                                                                                                                                                                              name
  p_id | name
                                                                                                                                                                                                                                          1 | Ivanov | 2000-01-04 (1 row)
                                                                    | 2000-01-04
2.
plaksivij danilo=> LOCK TABLE person in EXCLUSIVE MODE;
LOCK TABLE
plaksivij danilo=> UPDATE person
                                                                                                                                                                                                      plaksivij_danilo=> UPDATE person
                                                                                                                                                                                                       plaksivij danilo-> SET bd = '03/04/2000'
 SET name = 'Bohdanov'
                                                                                                                                                                                                       plaksivij_danilo-> WHERE p_id = 1;
 WHERE p id = 1;
                                                                                                                                                                                                         UPDATE 1
 UPDATE 1
 plaksivij_danilo=> SELECT * FROM person | plaksivij_danilo=> SELECT * FROM person WHERE p_id = 1;
                                                                                                                                                                                                       p_id | name | bd
 WHERE p_{id} = 1;

      where p id = 1;
      ----+-

      p_id |
      name |
      bd |
      1 | F

      ----+-
      (1 row)

                                                                                                                                                                                                             1 | Bohdanov | 2000-03-04
       1 | Bohdanov | 2000-01-04
                                                                                                                                                                                                      plaksivij danilo=>
          plaksivij danilo=> COMMIT;
 3 COMMIT
```

4 Повторив роботу транзакцій, але в першій транзакції замість операції фіксації виконав операцію відміни.

```
plaksivij danilo=> START TRANSACTION;
        START TRANSACTION
        plaksivij danilo=> SELECT * FROM person WHERE p id = 1;
          p_id | name | bd
         ----+-----
                          1 | Bohdanov
                                                                                                                                            2000-03-04
2. (1 row)
        plaksivij_danilo=> UPDATE person
         SET name = 'Alekseenko'
         WHERE p id = 1;
                                                                                                                                                                                        plaksivij_danilo=> LOCK TABLE person in EXCLUSIVE MODE;
                                                                                                                                                                                        LOCK TABLE
         UPDATE 1
                                                                                                                                                                                        plaksivij_danilo=> UPDATE person
plaksivij_danilo-> SET bd = '01/01/2001'
plaksivij_danilo-> WHERE p_id = 1;
         plaksivij_danilo=> SELECT * FROM person
         WHERE p_{id} = 1;
           WHERE p_id = 1;
p_id | name | bd
                                                                                                                                                                                        UPDATE 1
            | Debail | D
          (1 row)
                                                                                                                                                                                        (1 row)
         plaksivij danilo=> ROLLBACK;
                                                                                                                                                                              plaksivij_danilo=> ROllBACK;
ROLLBACK
 ROLLBACK
```

5 Повторив пункти 3 та 4 але з використанням протоколу 2-го ступеня блокування.

```
plaksivij_danilo=> START TRANSACTION;
                                                    plaksivij_danilo=> ROllBACK;
ROLLBACK
plaksivij_danilo=> START TRANSACTION;
START TRANSACTION
START TRANSACTION plaksivij_danilo=> LOCK TABLE person in SHARE MODE;
LOCK TABLE
plaksivij_danilo=> SELECT * FROM person
                                                     plaksivij_danilo=> LOCK TABLE person in SHARE MODE;
LOCK TABLE
                                                    plaksivij_danilo=> SELECT * FROM person WHERE p_id = 1;
                                                     p_id | name | bd
 1 | Bohdanov
            | 2000-03-04
(1 row)
                                                      1 | Bohdanov | 2000-03-04
plaksivij danilo=>
      plaksivij danilo=> LOCK TABLE person in SHARE MODE;
      plaksivij danilo=> LOCK TABLE person in EXCLUSIVE MODE;
      LOCK TABLE
      plaksivij danilo=> UPDATE person
      plaksivij_danilo-> SET name = 'Borshakov'
      plaksivij danilo-> WHERE p id = 1;
      UPDATE 1
      plaksivij danilo=> SELECT * FROM person WHERE p id = 1;
       p id | name | bd
       _____+___
                                       2000-03-04
          1 | Borshakov
       (1 row)
      plaksivij danilo=> COMMIT;
      plaksivij danilo=> SELECT * FROM person WHERE p id = 1;
      ERROR: current transaction is aborted, commands ignored until end of transactio
      n block
      plaksivij danilo=> SELECT * FROM person WHERE p id = 1;
      ERROR: current transaction is aborted, commands ignored until end of transactio
      plaksivij_danilo=> UPDATE person
      plaksivij_danilo-> SET bd = '03/03/2000'
      plaksivij_danilo-> WHERE p_id = 1;
      ERROR: current transaction is aborted, commands ignored until end of transactio
      n block
   2. plaksivij danilo=>
```

Висновок: під час виконання лабораторної роботи н 9 дослідив поведінку процесів-транзакцій в базах даних та засоби керуванням ними через механізм блокування з використанням сучасних систем керування базами даних. Найважчим завданням для мене було використання протоколу 2-го ступеня блокування.